

MINISTER GOSPODARKI

Warszawa, 16 sierpnia 2011 r.

DE-VII-022-3/11/11

L.dz. 2033/11

Pan
Maciej Szpunar
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Zagranicznych

W związku z pismem z dnia 8 sierpnia 2011 r. skierowanym do Pana Wojciecha Jasińskiego, Przewodniczącego Komisji Gospodarki Sejmu RP, dotyczącym zgodności z prawem Unii Europejskiej poprawek do ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw, ujętych w uchwale Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 29 lipca 2011 r. (druk nr 4524), wyrażam następujące stanowisko.

Przede wszystkim, pragnę zauważyć, iż projektowana zmiana w art. 7 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – *Prawo energetyczne* (dalej PE), polegająca na dodaniu ust. 8m – 8o w przywołanym artykule, będąca przedmiotem opinii Ministra Spraw Zagranicznych o zgodności z prawem UE, została w piśmie z dnia 2 czerwca 2011 r. (DPUE – 920 – 11/MN/1; SM - 1145) uznana przez Pana Ministra za zgodną z prawem Unii Europejskiej. Kształt przepisu będący przedmiotem opinii MSZ z dnia 8 sierpnia 2011 r. którego brzmienie nie uległo zmianom, został natomiast uznany tym razem za niezgodny z prawem UE, które według wiedzy Ministerstwa Gospodarki nie uległo w tym okresie zmianie. Pomijając brak konsekwencji w pewności i jednolitości stanowiska MSZ w przedmiotowej sprawie, pragnę wyjaśnić podniesione w opinii z dnia 8 sierpnia br. wątpliwości.

Dyrektywa, jako akt prawny rezultatu, zorientowany na osiągnięcie celu, pozostawia państwom członkowskim wybór metod i środków realizacji tego celu. Jest ona, w przeciwieństwie do rozporządzenia, narzędziem harmonizacji prawa. W konsekwencji, dyrektywę, która jest zwykle pisana generalnie jako podlegająca następnie rzeczowej i konkretnej implementacji do krajowego porządku prawnego, należy traktować całościowo, aby odczytać właściwie zamierzony cel. Mając na względzie powyższe, racją jest, że zgodnie z art. 32 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. *dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylającej dyrektywę 2003/54/WE* „państwa członkowskie zapewniają wdrożenie systemu dostępu stron trzecich do systemu przesyłowego i dystrybucyjnego (...)”. Jednakże należy zwrócić uwagę

na ust. 2 przywołanego art. 32, zgodnie z którym, „operator systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego może odmówić dostępu w przypadku gdy nie dysponuje niezbędną zdolnością. Odmowa musi być należycie uzasadniona, (...) na podstawie obiektywnych oraz uzasadnionych technicznie i gospodarczo kryteriów”. Projektowany art. 7 ust. 8m – 8o PE ma na celu stworzenie normatywnej podstawy odmowy na podstawie obiektywnych oraz uzasadnionych technicznie i gospodarczo kryteriów, efektywnych ekonomicznie z uwagi na brak konieczności sporządzania dodatkowej kosztownej ekspertyzy wpływu każdego proponowanego przyłączenia na KSE. Projektowane przepisy pozwolą na szybką ocenę możliwości przyłączenia i oceny złożonego wniosku o określenie warunków przyłączenia. Skoro zgodnie z postanowieniami art. 7 ust. 8l PE przedsiębiorstwa energetyczne są zobowiązane do bieżącego analizowania i publikacji co najmniej raz na kwartał dostępnych mocy przyłączeniowych a także planowanych zmian tych wartości w okresie kolejnych 5 lat oraz wykazu wydanych warunków przyłączenia z podaniem wielkości przyłączanych mocy, wprowadzić należy zasadę, na podstawie której wnioski o określenie warunków przyłączenia źródeł będą rozpatrywane tylko do limitu dostępnej w danym okresie zdolności przyłączeniowej.

Regulacja zawarta natomiast w proponowanym art. 7 ust. 8n PE nakłada na przedsiębiorstwo energetyczne obowiązki informacyjne w przypadku pozostawienia bez rozpatrzenia złożonego wniosku o określenie warunków przyłączenia z przyczyn podanych w ust. 8m tego artykułu oraz określa zasady zwrotu zaliczki, co wyeliminuje obawy potencjalnych wnioskodawców dotyczące możliwości utraty wpłaconej zaliczki. Każdorazowe informowanie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w przedmiocie pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia nie jest wymagane przepisami wspólnotowymi i wydaje się zbędne, z uwagi na fakt, iż przedsiębiorca (jako podmiot profesjonalny w obrocie) ubiegający się o przyłączenie do sieci, w przypadku gdy uzna, iż są podstawy do skierowania sprawy jako spornej do Prezesa URE, dokona tego sam. Brak ustawowego obowiązku informowania Prezesa URE o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia ma na celu ograniczenie wpływu do organu regulacyjnego informacji o zerowym znaczeniu dla tego organu w przypadku wniosków oczywiście bezzasadnych. Dopiero jeżeli sprawa zostanie uznana przez wnioskodawcę za sporną, ma on możliwość skierowania jej do Prezesa URE. Postanowienia ust. 8o precyzują, iż wnioski o określenie warunków przyłączenia są rozpatrywane według kolejności ich wpływu, co wymaga jasnego zapisania w projekcie celem ustalenia, od którego momentu (od którego wniosku) następuje osiągnięcie limitu dostępnych zdolności przyłączeniowych, wyznaczonych na podstawie ust. 8l. Takie zapisy usprawnią procedurę przyłączeniową.

Obecnie, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne „przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci z podmiotami ubiegającymi się o przyłączenie do sieci, na zasadzie równoprawnego traktowania, jeżeli istnieją techniczne

i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania tych paliw lub energii". Przepis taki jest jednak niewystarczający, co pokazała praktyka w postaci blokowania mocy przez inwestycje o małym prawdopodobieństwie realizacji oraz przetrwania wniosków o przyłączenia do sieci nad realnymi możliwościami przyłączenia. Uzupełnienie tego przepisu poprzez proponowany zapis w art. 7 ust. 8m – 8o znacznie usprawni procedurę przyłączeniową. Ponadto, w odniesieniu do zarzutu, braku możliwości skargi pragnę zauważyć, iż nie jest zamknięta droga odwoławcza - do rozstrzygania sporów w przedmiocie pozostawienia bez rozpatrzenia wniosków o określenie warunków przyłączenia stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące spraw spornych rozstrzyganych przez organ regulacyjny. Zatem podmiot, którego wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia, może zwrócić się do Prezesa URE w celu rozwiązania sporu. Należy również zauważyć, że zgodnie z art. 37 ust. 16 dyrektywy 2009/72/WE, „decyzje podjęte przez organy regulacyjne są w pełni umotywowane i uzasadnione, tak, aby możliwa była kontrola sądowa”. Z przepisu tego wynikają dwie ważne konsekwencje. Po pierwsze, decyzje Prezes URE muszą być w pełni umotywowane – czyli Prezes URE rozstrzygając w przedmiocie pozostawienia wniosku o przyłączenie do sieci bez rozpatrzenia, będzie dokonywał analizy oraz oceny czy rzeczywiście opublikowana moc jest rzetelna oraz czy może stanowić podstawę do pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia, po drugie, nie jest zamknięta droga sądowa w przedmiotowej sprawie. W konsekwencji należy uznać, iż projektowana zmiana jest w pełni zgodna z przepisami dyrektywy.

W odniesieniu do stwierdzenia, iż na podstawie art. 22 ust. 4-5 ww. dyrektywy, Prezes URE ma prawo uczestnictwa w procesach konsultowania planów OSP w zakresie potrzeb inwestycyjnych i rozbudowy przez OSP sieci przesyłowej oraz monitorowania i oceniania wdrażania planów rozwoju sieci (art. 22 ust. 6-7 ww. dyrektywy), nawiązując do przedstawionego we wstępie charakteru ogólnego dyrektywy, konieczności traktowania aktu całościowo oraz wiążącego co do celu, pragnę zauważyć, iż Rozdział V dyrektywy 2009/72/WE (zawierający m.in. art. 22) nie ma obligatoryjnego zastosowania do Polski, z uwagi na treść art. 9 ust. 8, który brzmi:

„W przypadku gdy w dniu 3 września 2009 r. system przesyłowy należy do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o niestosowaniu ust. 1. W takim przypadku państwa członkowskie, których to dotyczy:

- a) wyznaczają niezależnego operatora systemu zgodnie z art. 13; lub
- b) stosują się do przepisów rozdziału V.”

Natomiast w Polsce, na dzień 3 września 2009 r. system przesyłowy nie należał (i nadal nie należy) do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, a co za tym idzie, przepisów Rozdziału V Polska nie jest obowiązana stosować. Jednakże uznając ideę za słuszną, w projektowanym nowym Prawie energetycznym, określono model szeroko konsultowanych dziesięcioletnich planów rozwoju sieci, w celu mobilizacji rozwoju sieci przez przedsiębiorstwa energetyczne.

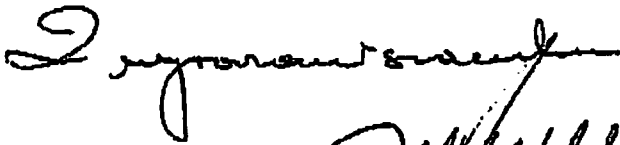
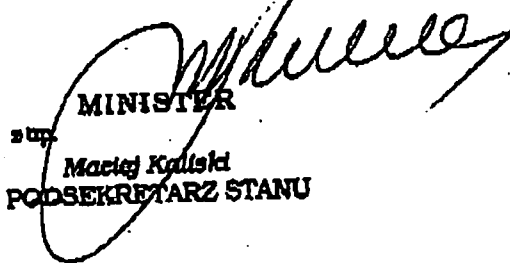
Ponadto, pragnę zauważyć, iż zgodnie z art. 16 ust. 6 ustawy – Prawo energetyczne, plany rozwoju na etapie projektowania podlegają uzgodnieniu z Prezesem URE. Co więcej,

na przedsiębiorstwa energetyczne nałożony jest ustawowy obowiązek (art. 16 ust. 7 PE) przedkładania Prezesowi URE corocznie sprawozdań z realizacji tych planów.

Należy również zaznaczyć, iż w przypadku wniosków technicznie i ekonomicznie oczywiście i obiektywnie bezzasadnych (a takich z założenia ma dotyczyć projektowana regulacja), nie ma możliwości obecnie zastosowania sprawnych mechanizmów administracyjnych. W obecnym stanie prawnym nawet w takich oczywistych sytuacjach konieczne jest sporządzanie kosztownej i czasochłonnej ekspertyzy mającej na celu wykazanie bezzasadności wniosku, która jest wyraźna już w momencie jego składania. Proponowane przepisy mają na celu efektywne przeprowadzanie administracyjnych procedur w złożonym procesie inwestycyjnym.

Podsumowując przeprowadzoną powyżej analizę, należy stwierdzić, że projektowane przepisy nowelizujące ustawę – Prawo energetyczne, są zgodne oraz przewidywane przez prawo wspólnotowe, ponieważ:

- dyrektywa przewiduje możliwość odmowy przyłączenia do sieci w przypadku braku niezbędnej zdolności przyłączeniowej systemu;
- ewentualna odmowa będzie opierała się na obiektywnych oraz uzasadnionych technicznie i gospodarczo kryteriach;
- dyrektywa nie przewiduje obowiązku informowania organu regulacyjnego o odmowie przyłączenia;
- wnioskodawca będzie miał możliwość odwołania się do organu regulacyjnego.

MINISTER
Maciej Kaliski
PODSEKRETAŃ SZY STANU

Do wiadomości:

Pan Wojciech Jasiński

Przewodniczący Komisji Gospodarki Sejmu RP